

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและกิจกรรมของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย
ยังไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน แต่มีวรรณกรรมและงานวิจัยบางอย่างที่ใกล้เคียงรวบรวมได้
ดังนี้

แนวความคิดเกี่ยวกับวิชาชีพและสมาคมวิชาชีพพยาบาล

ได้มีผู้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับวิชาชีพไว้ดังนี้ คือ

1. เป็นวิชาเฉพาะในระดับสูง หมายความว่าผู้ที่รับราชการในระดับสูง
ต้องเป็นผู้จบแก่เรียน ซึ่งผู้ได้รับการศึกษามาอย่างดีแล้วจะต้องมาให้บริการ และต้องมี
ทัศนคติที่ดีต่อการบริการนั้น

2. คือความสามารถที่จะสนองความต้องการของประชาชนเป็นเครื่อง
วัดความสำเร็จ ไม่ใช่ถือความสามารถในการประกอบผลประโยชน์ใส่ตน

3. มีระบบการควบคุมการประกอบอาชีพนั้น¹

ศาสตราจารย์ ดร.ละม้าย ศรีหัตถ ได้ให้เกณฑ์วิชาชีพไว้ดังนี้ คือ

1. วิชาชีพเป็นวิชาเฉพาะระดับสูง ในการเล่าเรียนวิชาชีพต้องใช้
ความสามารถทางสมองในระดับสูงและต้องใช้ปัญญา เป็นอาชีพที่ต้องใช้เทคนิคในระดับสูง
ในการประกอบอาชีพ

2. วิชาชีพต้องมีการสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการวิจัยค้นคว้า

¹ พัทธ์ น้อยแสงศรี, "การสอนเป็นวิชาชีพระดับสูงหรือไม่," ศูนย์ศึกษา

ทดลองหาข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

3. วิชาชีพต้องมีความมุ่งหมายในแง่ปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นวิชาการภาคทฤษฎีแต่เพียงอย่างเดียว

4. วิชาชีพต้องมีระบบควบคุม

5. วิชาชีพต้องเป็นวิชาที่ให้บริการแก่ประชาชน ต้องการการเสียสละ
ต้องมีศรัทธาอย่างแรงกล้า มีแรงจูงใจ¹

ดร. วิจิตร ศรีสอาน ได้กล่าวถึงวิชาชีพได้ว่า

003849

1. ต้องมีบริการต่อสังคมไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น

2. มีระยะเวลาที่ให้การศึกษาแก่สมาชิกของอาชีพยาวนานพอสมควร
อย่างน้อยควรปริญญาตรีขึ้นไป

3. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง ต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชานั้น ๆ มี
เสรีภาพในการปฏิบัติงานตามลักษณะของคน

4. จะต้องมีจรรยาบรรณ

5. มีสมาคมวิชาชีพเป็นศูนย์กลางสำหรับยกมาตรฐาน และ เผยแพร่
วิชาการของวิชาชีพ เป็นศูนย์กลางสำหรับความสัมพันธ์ของสมาชิกผู้ร่วมอาชีพเดียวกัน²

เจนเน็ฟ เค. บิกซ์เลอร์ (Genevieve K. Bixler) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์
วิชาชีพว่า

1. ผู้มีวิชาชีพใดก็ตามเมื่อปฏิบัติในวิชานั้น จะทำให้มีความรู้พิเศษ
นอกเหนือไปจากวิชาความรู้ที่ตนมีอยู่แล้ว และความรู้ที่ใดมานี้จะต้องอยู่ในขั้นที่เรียกว่า
Higher learning

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 18 - 22 .

² วิจิตร ศรีสอาน, "บทบาทของวิชาการศึกษาในสังคมปัจจุบัน," ศูนย์ศึกษา
14 (เมษายน 2512) หน้า 17 - 18 .

2. วิชาชีพจะขยายหรือเพิ่มพูน ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นประโยชน์และทำ
ให้การศึกษา และ บริการก้าวหน้าอยู่เสมอโดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์
3. ผู้มีวิชาชีพจะ ต้อง เป็นผู้ ที่ ใ้ รับ การ ศึกษา อบรม จาก สถาน ศึกษา ชั้น สูง
4. ผู้มีวิชาชีพต้อง ใช้ ความรู้ ให้ เป็น ประโยชน์ ใน ด้าน บริการ ที่ เกี่ยว ข้อง
กับ ชีวิต มนุษย์ และ ความ ปลอ ด คัญ ของ สังคม
5. วิชาชีพต้อง ทำงาน โดย อิสระ ตาม นโยบาย ของ วิชาชีพ ของ ตน. และ
อยู่ ใน ความ ควบคุม ของ คณะ บริหาร ราชการ รัฐ การ วิชา ชีพ นั้น
6. วิชาชีพ จะ ชัก รุ ง ความ สนใจ ผู้ มี ศัก ย์ ญา มี คุณ สมบัติ ส่วน ตัว ก็ ซึ่ง จะ
ช่วย ทำให้ วิชา ชีพ มี ชื่อ เสียง และ เกียรติ ศัก ดิ์ ค้ำ ขึ้น และ ยึด ถือ วิชา ชีพ ที่ เลือ ก ไว้ แล้ว นี้ ตลอด ชีวิต
7. วิชา ชีพ จะ หา ทาง ชก เชน ไ้ แก่ ผู้ ประ กอบ วิชา ชีพ โดย ให้ มี อี สระ เสรี
ใน การ ทำงาน มี โอกาส ใน การ ศึกษา เพื่อ ความ เจริญ ก้าว หน้า ของ วิชา ชีพ อย่าง สม่า เสมอ
และ มี ความ มั่น คง ใน ทาง เศรษฐกิจ¹

จากแนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะของวิชาชีพดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าเกณฑ์
อย่างหนึ่งที่ใช้วัดความเป็นวิชาชีพคือ จะต้องมีการควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพและมี
สมาคมวิชาชีพของวิชาชีพนั้น ๆ ซึ่งโดยหลักการของสถาบันอาชีพ² จะต้องดำเนินการอย่าง
มีจุดมุ่งหมายที่เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับอาชีพและผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ อย่าง
เต็มที่

จอฟฟรี มิลเลอร์สัน (Geoffrey Millerson) กล่าวถึงความมุ่งหมายและ

¹ Genevieve K. Bixler, "The Professional Status of Nursing,"

American Journal of Nursing 59(August, 1959): 1142 - 1147.

² คำว่าสถาบันอาชีพ องค์การอาชีพ หรือสมาคมวิชาชีพ ในที่นี้มีความหมาย
เหมือนกันคือการที่บุคคลในอาชีพเดียวกันรวมกลุ่มกันเข้าเพื่อดำเนินการ เพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะ เป็น ประโยชน์ โดยส่วนรวมต่อผู้ประกอบอาชีพเดียวกัน .

หน้าที่ขององค์การอาชีพโดยทั่วไปว่า แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ หน้าที่ขั้นแรก และหน้าที่ขั้นรอง หน้าที่ขั้นแรกจะเป็นจุดประสงค์โดยตรงขององค์การ และหน้าที่ขั้นรองจะเป็นจุดประสงค์ทางอ้อม ซึ่งได้มาจากจุดประสงค์ขั้นแรกอีกทีหนึ่ง หน้าที่ขั้นแรกขององค์การได้แก่ การก่อให้เกิดการรวมตัวกันขึ้นในระหว่างผู้ประกอบการอาชีพหรือผู้สนใจในอาชีพเกี่ยวกับการคัดเลือกสมาชิกขององค์การ โดยการสอบหรือทดสอบ รวมทั้งการสร้างควมก้าวหน้าในดานวิชาการของสาขาวิชาชีพและประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนการลงทะเบียนรับรองผู้มีความสามารถประกอบอาชีพได้ และส่งเสริมและรักษาจรรยาบรรณของวิชาชีพให้อยู่ในระดับสูง สำหรับหน้าที่ขั้นรองขององค์การนั้นได้แก่ การยกระดับฐานะของวิชาชีพให้สูงขึ้น การควบคุมการเข้ามาสู่วิชาชีพ การปกป้องทั้งผู้ประกอบการ และสาธารณชน สนับสนุนกิจกรรมร่วมกับสังคมส่วนรวม และประสานงานกับสถาบันวิชาชีพอื่น ๆ ตลอดจนทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียงแทนสมาชิก และจัดบริการด้านสวัสดิการแก่สมาชิก¹

ดร.โรเบิร์ต เมอร์ตัน (Dr. Robert Merton) ได้แบ่งหน้าที่ที่สำคัญของสมาคมวิชาชีพออกเป็น 3 ประการคือ

1. หน้าที่ต่อผู้ปฏิบัติการในวิชาชีพนั้น คือ สมาคมจะให้ความสนับสนุนแก่ผู้อยู่ในวิชาชีพทั้งทางด้านสังคมและศีลธรรม เพื่อที่จะช่วยให้ผู้อยู่ในวิชาชีพได้ปฏิบัติบทบาทของตนอย่างเหมาะสมต่อการ เป็นผู้อยู่ในวิชาชีพ สมาคมจะช่วยให้บุคคลไม่คงเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ โดยลำพัง
2. หน้าที่ต่อวิชาชีพ หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสมาคม คือการกำหนดมาตรฐานสำหรับวิชาชีพอย่างเคร่งครัดและสามารถบังคับใช้ได้ กล่าวคือมาตรฐานในการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามาสู่วิชาชีพ มาตรฐานในการให้การฝึกหัดและการศึกษาแก่บุคคลที่ได้เลือกสรรแล้ว มาตรฐานสำหรับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ และมาตรฐานสำหรับการวิจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ความรู้ของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพกว้างขวางยิ่งขึ้น

¹ Geoffrey Millerson, The Qualifying Associations (London: Routledge & Kegan Paul Ltd., 1964): 28-32

3. หน้าที่ของสังคม หนึ่งในหน้าที่หลักที่สำคัญที่มีต่อสังคม คือการให้การช่วยเหลือในการที่จะป้องกันมิให้ปัญหาซึ่งเป็นปัญหาเล็กน้อยของสังคมกลายเป็นปัญหาใหญ่ต่อไป ปัญหาเล็กน้อยนี้มักจะไม่มีการเห็นความสำคัญและมองข้ามไปเสมอ ดังนั้นสมาคมจึงให้ความสำคัญในเรื่องนี้¹

สำหรับสมาคมวิชาชีพพยาบาล เกลนนีส ซิล์ม (Glennis Zilm) กล่าวว่าประกอบด้วยวัตถุประสงค์โดยทั่วไป 3 ประการคือ เพื่อต้องการให้สมาชิกของสมาคมเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และส่งเสริมวิชาชีพพยาบาลให้มีส่วนในการช่วยเหลือสังคมอย่างจริงจัง ตลอดจนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อชุมชน² และมีหน้าที่ในการให้ข่าวสาร ความรู้ ให้คำแนะนำและกระตุ้นสมาชิกแต่ละคน และองค์การให้ช่วยกันตัดสินใจวิเคราะห์วิจารณ์นโยบายและโครงการที่จะมีผลกระทบต่ออนาคตของการพยาบาล³

พยาบาลทุกคนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วควรจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกและมีส่วนร่วมในสมาคมวิชาชีพของตน และเมื่อเป็นสมาชิกของสมาคมพยาบาลแล้ว ก็ควรที่จะมีความจริงใจมีความกระตือรือร้นที่จะทราบทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับสมาคม และสมาชิกจะต้องมีความคิดว่าตนเองจะช่วยให้สมาคมพยาบาลสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสมาคมพยาบาลได้อย่างไร สมาคมพยาบาลเป็นศูนย์กลางเพื่ออำนวยความสะดวกในการพบเพื่อนใหม่ การร่วมมือปรึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ และส่งเสริมความเป็นอยู่

¹Robert K.Merton. "The Functions of the Professional Association," American Journal of Nursing 58(January, 1958):50-54

²Glennis Zilm. "Nursing associations-are they coming or going?," The Canadian Nurse 65(September, 1969): 31 - 32

³Alice Girard. "The Professional Nursing Association and you!," The Canadian Nurse 57(September, 1961): 843

อันดีของพยาบาล¹ การที่พยาบาลทุกคนที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้าเป็นสมาชิก และมีส่วนร่วมกับสมาคมพยาบาล จึงถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมมือร่วมใจกันยกฐานะระดับวิชาชีพพยาบาลให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป ดังนั้นการที่วิชาชีพพยาบาลจะก้าวหน้าต่อไปหรือไม่ นั้น ย่อมอยู่ที่ความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกของสมาคมพยาบาลคือพยาบาลทุก ๆ คนนั่นเอง อย่างไรก็ตามสมาคมพยาบาลจะดำเนินงานไปได้ผลสมความมุ่งหมายเพียงใด ย่อมเกิดจากความพึงพอใจและความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิก ซึ่งความพึงพอใจและความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิกย่อมมาจากผลงานของสถาบันหรือองค์กรนั้น เป็นวงจรเกี่ยวพันกันตลอดไป

จากแนวความคิดดังกล่าวมาแล้วนี้ จึงพอจะสรุปหลักการ หน้าที่และจุดมุ่งหมายของสมาคมวิชาชีพพยาบาลได้ว่า ควรจะมีแนวทางดังนี้

1. เป็นองค์กรที่เป็นอิสระและเป็นศูนย์กลางของกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน
2. ทำหน้าที่เป็นปากเสียงแทนสมาชิกขององค์กร และร่วมมือประสานงานในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชน และสมาคมวิชาชีพอื่น ๆ
3. ยกกระดับวิชาชีพและสร้างควมก้าวหน้าในวิชาชีพ
4. ควบคุมการประกอบวิชาชีพให้ได้มาตรฐานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมอยู่เสมอ

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย มีชื่อภาษาอังกฤษว่า The Nurses' Association of Thailand ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2470 ทะเบียนหมายเลขที่ 67 เดิมใช้ชื่อว่าสมาคมนางพยาบาลแห่งกรุงสยามและเมื่อประเทศสยามเปลี่ยนชื่อเป็นประเทศไทย สมาคมจึงเปลี่ยนชื่อเป็นสมาคมนางพยาบาลแห่งประเทศไทย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2500 สมาคมได้เปลี่ยนชื่อจาก

¹ Lillian Deyoung, The Foundations of Nursing 3rd.ed.,

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยเป็นสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยมาจนปัจจุบันนี้

ในระยะเริ่มคนสมาคมมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ตึกสุทธาทิพย์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ต่อมาพ.ศ. 2492 ได้ย้ายไปอยู่ที่เลขที่ 1/3 บ้านศาลาแดง ถนนสีลม อำเภอบางรัก พระนคร ซึ่งเป็นสำนักงานรวมของแพทยสมาคม สมาคมทันตแพทย์

เภสัชกรรมสมาคม และสมาคมพยาบาลรวมเป็น 4 สมาคม ใช้ชื่อย่อว่า สมาคม พ.,ท.,ภ.,พ. ปีพ.ศ. 2509 ได้มีการเปลี่ยนแปลงบ้านศาลาแดง ซึ่งเป็นที่ของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ใช้เป็นี่สร้างโรงแรมดุสิตธานี ทั้งสี่สมาคมจึงต้องแยกย้ายกันไปหาที่ตั้งสำนักงานของตนเอง สมาคมพยาบาลได้ใช้ตึกสลากกินแบ่ง โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทยเป็นสำนักงานชั่วคราว จนกระทั่งปี พ.ศ. 2511 สมาคมจึงมีที่ตั้งของตนเองเป็นการถาวรคือ บ้านเลขที่ 21/12 ซอยรางน้ำ ถนนราชปรารภ กรุงเทพมหานคร¹

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยเป็นสมาคมสตรีที่อาวุโสที่สุดในประเทศไทย และองค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงพระกรุณาธิปไตยในพระอุปถัมภ์ เมื่อปี พ.ศ. 2500² สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เป็นศูนย์กลางรวมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านการศึกษาและบริกรพยาบาล
2. ส่งเสริมจรรยาและมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ
3. ส่งเสริมความก้าวหน้าของวิชาชีพ โดยสนับสนุนการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้
4. ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อความเจริญของวิชาชีพ
5. ช่วยเหลือในการที่จะ เสริมสร้างและคงไว้ซึ่งสวัสดิภาพ และความ เป็นอยู่อันดีของสังคม

¹สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, ฉลองครบรอบ 50 ปี สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, หน้า 1 .

² เรื่องเดียวกัน หน้า ก.

6. ส่งเสริมความสามัคคี และสวัสดิภาพของสมาชิก รวมทั้งเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงสัมพันธ์ภาพ และความต้องการระหว่างสมาชิกด้วยกัน¹

สมาชิกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

สมาชิกของสมาคมมี 4 ประเภทคือ

1. สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่บุคคลที่คณะกรรมการของสมาคมพยาบาลเห็นสมควรที่จะ เชิญมาเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ หรือผู้ที่บริจาคเงิน บำรุงสมาคมเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า 3,000 บาท

2. สมาชิกสามัญ ได้แก่บุคคลซึ่งได้รับปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาพยาบาล ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 สมาชิกประจำปี

2.2 สมาชิกสามัญตลอดชีพ

3. สมาชิกสมทบ ได้แก่บุคคลซึ่งคณะกรรมการอำนวยการได้พิจารณาเห็นสมควร ดังต่อไปนี้

3.1 พนักงาน ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาที่มีหลักสูตรการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี

3.2 ผู้ช่วยพยาบาล ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาที่มีหลักสูตรการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี

3.3 อนุสมาชิก ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาที่มีหลักสูตรการศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี

¹สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ข้อบังคับและระเบียบของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. หน้า 2

การบริหารงานของสมาคม

การบริหารงานของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งมีอยู่ 5 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. กรรมการอำนวยการ คือผู้ที่ได้รับเลือกจากสมาชิกและผู้แทนจากโรงเรียนพยาบาลดุสิตพระภิกษุและอนามิย์ คณะกรรมการอำนวยการประกอบด้วย นายกฤษณพงศ์ เสงี่ยมกร เจริญฤทธิกุล ปัทมุตม์ บรรณารักษ์ นายทะเบียน และกรรมการอีก 7 คน ให้กรรมการทั้ง 14 คน ลงมติเลือกผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนจากสถาบันการศึกษาระดับวิชาชีพพยาบาล ที่ไม่ได้รับเลือกตั้งมาเป็นกรรมการโดยการแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกโรงเรียนละ 1 คน รวมเป็นกรรมการอำนวยการทั้งหมดไม่เกิน 21 คน

คณะกรรมการอำนวยการดำรงตำแหน่งมีกำหนด 2 ปี กรรมการจะต้องเปลี่ยนแปลงเวียนกันออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนกึ่งหนึ่ง กรรมการผู้พ้นวาระแล้วอาจได้รับเลือกตั้งใหม่ แต่มิให้อยู่ในตำแหน่งเกิน 4 ปีติดกัน

2. กรรมการที่ปรึกษา ให้กรรมการอำนวยการมีมติที่ประชุมเชิญพยาบาลอาวุโสและพยาบาลผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษาจำนวน 15 คน และจะพ้นตำแหน่งพร้อมกับอายุคณะกรรมการอำนวยการที่ได้แต่งตั้ง

3. กรรมการกิตติมศักดิ์ คือผู้ที่ได้เป็นนายกสมาคมไม่น้อยกว่า 4 ปี

4. กรรมการพิเศษ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการอำนวยการลงมติให้เชิญมา ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นผู้มีวิชาชีพพยาบาลเท่านั้น คุณสมบัติและจำนวนให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการอำนวยการ

5. นายกสมาคมพยาบาลส่วนภูมิภาค ได้แก่ นายกสมาคมพยาบาลสาขาภาคต่าง ๆ มีหน้าที่ประสานงานระหว่างสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมพยาบาลส่วนภูมิภาค อย่างน้อยจะต้องเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการปีละครั้ง เพื่อรายงานกิจการและปรึกษาหารือการดำเนินงานของภาคนั้น ๆ

ในปัจจุบันนี้สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งสมาคมพยาบาล สาขาภาคขึ้นเพื่อให้เป็นศูนย์กลางสำหรับสมาชิกผู้อยู่ต่างจังหวัดทางไกลกรุงเทพฯ จะได้มีโอกาสจัดประชุมวิชาการ พบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความรู้และได้ร่วมทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดสาธารณประโยชน์ในภาคของตน สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยประกอบด้วย

1. สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ภาคกลาง จังหวัดที่อยู่ในเขตของภาคกลางได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี นนทบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี ปทุมธานี เพชรบุรี ราชบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และ กรุงเทพฯ

2. สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ จดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2508 โดยใช้สถานที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นที่ทำการชั่วคราว มีสมาชิก 17 จังหวัดในภาคเหนือ ดังนี้คือ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย อุตรดิตถ์ พิษณุโลก กำแพงเพชร สุโขทัย พิจิตร อุทัยธานี นครสวรรค์ แม่ฮ่องสอน ตาก และ เพชรบูรณ์

3. สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้ จดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2518 โดยมีสำนักงานชั่วคราวอยู่ที่วิทยาลัยพยาบาลสงขลา อ.เมือง จังหวัดสงขลา มีสมาชิก 14 จังหวัดในภาคใต้คือ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สุราษฎร์ธานี สงขลา สตูล และพัทลุง

4. สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2517 โดยใช้สถานที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นที่ทำการชั่วคราว มีสมาชิก 16 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา นครพนม บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุรุษธานี และอุบลราชธานี

5. สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออก จดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2517 โดยใช้สถานที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี เป็นสถานที่ทำการชั่วคราว มีสมาชิก 7 จังหวัดในภาคตะวันออกคือ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และระยอง

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยสาขาภาคทั้ง 4 ภาคนี้ รวมเข้าอยู่กับสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย และดำเนินกิจการตามนโยบายหลักของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย และให้มีวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ เพื่อความเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนแต่ละภาคได้อีกด้วย

หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ

นายกสมาคม มีหน้าที่เป็นหัวหน้าในการ บริหารกิจการ ของสมาคม เป็นประธานในที่ประชุม เป็นผู้สั่ง ปรึกษายกการ ประชุม เป็นผู้แทนของสมาคมในการติดต่อกับรัฐบาลหรือองค์การต่าง ๆ และบุคคลทั่วไป มีอำนาจสั่งจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเงินและทรัพย์สินของสมาคม

อุปนายก มีหน้าที่ทำการแทนนายกในเมื่อนายกไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือปฏิบัติกิจการตามที่นายกมอบหมายให้

เลขาธิการ มีหน้าที่ติดต่อกับสมาชิกและบุคคลภายนอกในกิจการทั่วไป รักษาระเบียบข้อบังคับของสมาคม ปรึกษายกการ ประชุมและจัดทำระเบียบวาระ ตลอดจนบันทึกการประชุม เสนอรายงาน แสดงกิจการ ของสมาคมต่อที่ประชุมใหญ่ประจำปี

เหรัญญิก มีหน้าที่เก็บรักษา รับและจ่ายเงินของสมาคม ทำบัญชีและดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีทั่วไป รักษาหลักฐานการเงินและทรัพย์สินของสมาคมให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้

ปฏิคม มีหน้าที่จัดการรับรองต้อนรับผู้ที่มาประชุมตลอดจนการจัดสถานที่ และช่วยเหลือในการจัดงานสังคมทุกชนิด

บรรณารักษ์ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบห้องสมุดของสมาคม และจัดหาหนังสือมาบรรจพ
ห้องสมุด

นายทะเบียน มีหน้าที่จัดการลงทะเบียนรับสมาชิกเข้าในสมาคม เมื่อได้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎข้อบังคับของสมาคม และจำหน่ายสมาชิกออกตามระเบียบที่กำหนดไว้

โดยวิธีการประจำ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำของสมาคม มีหน้าที่จัดบันทึกการประชุม
นัดประชุมกรรมการและรักษาเอกสารของสมาคมมิให้เปิดเผยนอกจากจะได้รับอนุญาตจาก
นายกหรืออุปนายก เป็นผู้รักษาระเบียบสมาชิกทั่วไป รับผิดชอบจัดทำบัญชีทรัพย์สินของ
สมาคมระวางรักษามิให้สูญหายพร้อมทั้งรายงานคณะกรรมการอำนวยการปีละครั้ง ตลอดจน
จนควบคุมรับผิดชอบเจ้าหน้าที่และสำนักงานของสมาคม

กิจกรรมซึ่งสมาคมแพทยบาลฯ จัดทำ

สมาคมแพทยบาลแห่งประเทศไทยได้จัดทำกิจกรรมเพื่อที่จะอำนวยความสะดวก
สมาชิกและสังคม กิจกรรมต่าง ๆ จัดให้อยู่ในความรับผิดชอบของ 8 แผนก และ 2
โครงการคือ แผนกวิชาการ แผนกสวัสดิการ แผนกประชาสัมพันธ์ แผนกอาสาสมัคร
แผนกพยาบาลพิเศษ แผนกบริการชุมชน แผนกวิเทศสัมพันธ์ แผนกวารสารแพทยบาล โครงการ
การวางแผนครอบครัว และโครงการพัฒนาวิชาชีพ

แผนกวิชาการ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานคือ

1. เพื่อเผยแพร่วิชาการแก่สมาชิก
2. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้เข้าร่วมในกิจกรรมของสมาคม โดยการ
แสดงออกซึ่งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. เพื่อความสามัคคี โดยการที่สมาชิกจะได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กัน
ในระหว่างการประชุม¹

แผนกสวัสดิการ มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินงานเพื่อสวัสดิการแก่สมาชิก
ของสมาคมแพทยบาลแห่งประเทศไทย เมื่อประสบภาวะเดือดร้อนจากภัยพิบัติ
ต่าง ๆ รวมทั้งสมาชิกที่ทุพพลภาพด้วยอุบัติเหตุหรือด้วยโรคต่าง ๆ จนหมดความสามารถ
ที่จะประกอบอาชีพ

¹ - 1สมาคมแพทยบาลแห่งประเทศไทย "รายการพิเศษทางโทรทัศน์ของ 7"
วารสารแพทยบาล 23 (กรกฎาคม 2517): 252 - 256

แผนกประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ

ทั่วไป

1. เผยแพร่วิชาชีพพยาบาล ให้เป็นที่รู้จักและเข้าใจในหมู่ประชาชน
2. เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพและอนามัยแก่ชุมชน
3. เผยแพร่กิจกรรมของสมาคมให้แก่สมาชิก¹

แผนกพยาบาลอาสาสมัคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาล
2. ให้การรักษาพยาบาลแก่ประชาชนที่เจ็บป่วยจากสาธารณสุข
3. ช่วยอบรมแนะนำ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และให้การพยาบาลแก่

ประชาชน

โครงการอันค้ำหนึ่งของแผนกอาสาสมัคร คือ รับสมัครพยาบาลอาสาสมัครขึ้นทะเบียนไว้ เมื่อมีเหตุสาธารณสุขพิบัติต่าง ๆ อาจจัดพยาบาลอาสาสมัครไปช่วยเหลือพยาบาลแบ่งเบาภาระพยาบาลในโรงพยาบาล หรือในบางกรณีพยาบาลไม่พอ พยาบาลอาสาสมัครก็จะได้ช่วยเหลือให้บริการแก่ประชาชน²

แผนกพยาบาลพิเศษ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับอัตรารับบริการ และระเบียบการต่าง ๆ ของพยาบาลเฝ้าไข้พิเศษ
2. จัดให้มีการอบรมฟื้นฟูความรู้วิชาการ สำหรับพยาบาลเฝ้าไข้พิเศษปฏิบัติ
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างหน่วยพยาบาลเฝ้าไข้พิเศษ
4. ส่งเสริมสัมพันธภาพของพยาบาลเฝ้าไข้พิเศษ³

¹ เรื่องเดียวกัน .

² เรื่องเดียวกัน .

³ เรื่องเดียวกัน .

แผนกวิเทศสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบดังนี้

1. ติดต่อกับสหภาพยาระหว่างชาติ ซึ่งสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิก เมื่อ พ.ศ. 2504 สหภาพยาระหว่างชาตินี้เป็นเสมือนศูนย์กลางของพยาบาลทั่วโลก ทำให้มีโอกาสทราบความเป็นไป และความก้าวหน้าในวงการพยาบาลในระดับโลก
2. ติดต่อกับประสานงานกับสถาบันการพยาบาลของประเทศต่าง ๆ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพยาบาล¹

แผนกวารสารพยาบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ
2. ส่งเสริมกิจกรรมทางการพยาบาล
3. ส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. เสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมวิชาชีพ

วารสารพยาบาลนี้กำหนดออกปีละ 4 ฉบับ คือ มกราคม เมษายน กรกฎาคม ตุลาคม²

โครงการวางแผนครอบครัว โครงการวางแผนครอบครัวสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้น และเริ่มดำเนินงานเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2520 โดยความช่วยเหลือในด้านการเงินและอุปกรณ์จากองค์การ Family planning International Assistance, New York, U.S.A. จัดแบ่งโครงการออกเป็น 3 ระยะ คือ

โครงการที่ 1 เริ่มตั้งแต่ 15 กุมภาพันธ์ 2520 - 14 กุมภาพันธ์ 2521 โดยจัดให้มีการให้บริการวางแผนครอบครัวตลอดจนบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน โดยใช้ระบบพยาบาลอาสาสมัครที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานแก่ชุมชนในเขตต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย โดยเริ่มให้บริการยาเม็ดคุมกำเนิดใน 3 ภาค

¹ เรื่องเดียวกัน .

² เรื่องเดียวกัน .

คือ ภาคกลางค่าเป็นงานครอบคลุม 22 จังหวัด ในภาคกลางมีสำนักงานที่สมาคมพยาบาล
กรุงเทพฯ ภาคตะวันออกค่าเป็นงานครอบคลุม 7 จังหวัด ในภาคตะวันออกมีสำนักงานอยู่
ที่วิทยาลัยพยาบาล จังหวัดจันทบุรี และภาคใต้ค่าเป็นงานครอบคลุม 14 จังหวัด ในภาคใต้
มีสำนักงานอยู่ที่วิทยาลัยพยาบาลสงขลา จังหวัดสงขลา นอกจากนี้จะให้บริการให้ยาเม็ด
คุมกำเนิดแล้ว ยังช่วยให้คำแนะนำและชักจูงให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ารับการวางแผน
ครอบครัว พยาบาลอาสาสมัครของโครงการนี้คัดเลือกจากสมาชิกพยาบาล เมื่อสิ้นสุด
โครงการที่ 1 พบว่ามีพยาบาลอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานจริง 235 คน มีผู้รับบริการยาคุม
กำเนิด 15,584 คน และสิ้นงบประมาณ 720,720 บาท

โครงการที่ 2 เริ่มตั้งแต่ 15 กุมภาพันธ์ 2521 ถึง 14 กุมภาพันธ์
2522 ในโครงการที่ 2 นี้ได้ให้บริการเพิ่มมากขึ้นจากปีแรกโดยให้บริการทั้งสิ้น 5 ภาค
และได้พยายามส่งเสริมให้พยาบาลอาสาสมัครได้ค่าเป็นงานในท้องถิ่นของตนโดยจัดหา
ยาคุมกำเนิด และคู่มือการปฏิบัติแก่อาสาสมัครโดยทั่วถึงกัน โดยเฉพาะการพยายามจูงใจ
ให้ประชาชนมารับบริการทำหมันตามคลินิกเอกชน และโรงพยาบาลของรัฐให้มากยิ่งขึ้น
เมื่อสิ้นสุดโครงการที่ 2 พบว่ามีจำนวนพยาบาลอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานจริง 438 คน ผู้รับ
บริการยาคุมกำเนิด 28,803 คน ผู้รับการจูงใจทำหมันชาย 115 คน หญิง 581 คน และ
ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 1,150,000 บาท

โครงการที่ 3 เริ่มตั้งแต่ 15 กุมภาพันธ์ 2522 ถึงวันที่ 14 กุมภาพันธ์
2523 ในโครงการนี้ได้ขยายบริการวางแผนครอบครัวไปยังท้องถิ่นทุรกันดารในหมู่บ้าน
ที่ทางไกลของประเทศซึ่งมีอัตราการเกิดสูง และมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บริการแก่ผู้รับบริการ
ใหม่ 30,000 คน และผู้รับบริการเก่าที่ต่อเนื่องกัน 15,000 คน และพยายามจูงใจให้
ผู้รับบริการทำหมันทั้งชายและหญิง 2,000 คน¹

¹สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, รายงานของโครงการวางแผนครอบครัว
สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเซนม, 2522) หน้า 1-20

โครงการพัฒนาวิชาชีพ

คณะกรรมการของโครงการนี้ประกอบด้วยผู้นำพยาบาลจากสถาบันการศึกษาและสถาบันบริการพยาบาลต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และภูมิภาค โดยวางวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติการพยาบาล การศึกษา และจรรยาวิชาชีพของพยาบาล
2. เสนอแนะสถาบันที่เกี่ยวข้อง ถึงสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข
3. ประสานงานระหว่างหน่วยราชการและองค์กรต่าง ๆ กับสมาคมพยาบาล¹

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการพัฒนาวิชาชีพ คือ ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพพยาบาล ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมศรี ณ ระนอง ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของพยาบาล : ศึกษาพยาบาลในโรงพยาบาลที่มีโรงเรียนพยาบาลผูกครรภในนครหลวงกรุงเทพฯธนบุรี" มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย คือพบว่าจากการที่สมาคมพยาบาลจัดให้มีการประชุมทางวิชาการปีละ 3 ครั้งนั้น มีพยาบาล ร้อยละ 39.65 ไม่เคยเข้าฟังเลย เข้าฟัง 1 ครั้งมีร้อยละ 33.92 และเข้าฟังครบทั้งสามครั้งมีเพียงร้อยละ 8.37 เท่านั้น²

¹ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย "โครงการศึกษาพัฒนาวิชาชีพพยาบาล, รายงานผลงานประจำปี 2519 - 2520" หน้า 1 (พิมพ์คัด)

² สมศรี ณ ระนอง, "ความคิดเห็นของพยาบาล : ศึกษาเฉพาะพยาบาลในโรงพยาบาลที่มีโรงเรียนพยาบาลผูกครรภในนครหลวงกรุงเทพฯธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2515), หน้า 93 (อัครสำเนา)

ศศิมา เรือนทิพย์ ได้เสนอวิทยานิพนธ์เสนอคณะกรรมการ เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มีส่วนที่เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อสมาคมพยาบาล พบว่า พยาบาลประจำการ 56.11 % มีความเห็นว่าได้ได้รับความรู้จากวารสารของสมาคม ร้อยละ 32.78 % ไม่สามารถให้คำตอบเกี่ยวกับประโยชน์จากการ เป็นสมาชิกของสมาคมพยาบาลเนื่องจากไม่เคยติดต่อกับสมาคมเลย ร้อยละ 3.33 ได้รับความช่วยเหลือจากสมาคมพยาบาลเมื่อประสบอุบัติเหตุต่าง ๆ และ ร้อยละ 2.78 ไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมพยาบาล สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารพบว่า ร้อยละ 48.89 มีความเห็นว่ามีประโยชน์เพราะช่วยเพิ่มความรู้ใหม่ ๆ ร้อยละ 11.11 มีความเห็นว่าเนื้อเรื่องส่วนใหญ่เรียนรู้มาแล้วทั้งสิ้น ร้อยละ 27.78 มีความเห็นว่าเนื้อเรื่องหนักในคำวิชาการเกินไป ไม่สนใจให้อ่าน และ ร้อยละ 12.22 ไม่เคยอ่านวารสารของสมาคมพยาบาลเลย¹

วิชา ภูมิสิริกุล ได้เสนอวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการ เรื่อง "ความคิดเห็นของพยาบาลชายและนักศึกษาพยาบาลชายต่อวิชาชีพพยาบาล" พบว่าพยาบาลชายมีความคิดเห็นว่าการมี การจัดตั้งสมาคมที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแกนกลางในการรวมกลุ่ม ทำหน้าที่คุ้มครองปกป้องอำนาจสิทธิและหน้าที่ให้แก่พยาบาล และเป็นแหล่งเสนอความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ แก่ผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกัน²

รัตนา คำบุญเรือง ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของพยาบาลไทย ในส่วนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมาคมพยาบาลพบว่า พยาบาลร้อยละ 94.10 มี

¹ศศิมา เรือนทิพย์ "ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519)

²วิชา ภูมิสิริกุล "ความคิดเห็นของพยาบาลชายและนักศึกษาพยาบาลชายต่อวิชาชีพพยาบาล" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520)

ความคิดเห็นว่าได้รับบริการและความช่วยเหลือจากสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยอย่างเพียงพอ และรักษา คำบัญญัติเรื่องใดให้ขอเสนอแนะว่าสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยเป็นสื่อกลางที่ดีของพยาบาลอยู่เสมอ ถึงแม้บางครั้งจะได้รับการสอบถามเรื่องที่ทำให้บริการและการติดต่อไม่ทั่วถึง แต่ทางสมาคมพยาบาลภาคต่าง ๆ ได้ดำเนินการช่วยแบ่งเบาภาระจากสมาคมใหญ่ในภาคกลางด้วยแล้ว¹

ในปี ค.ศ. 1969 สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา ได้ทำการออกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกของสมาคมเพื่อขอให้สมาชิกได้เลือกจุดมุ่งหมาย 2 ประการที่สมาชิกเห็นว่ามีความสำคัญที่สุดสำหรับสมาคมที่ควรจะต้องกระทำในระหว่าง 5 ปีต่อไป พบว่าสมาชิกเลือกจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือปรับปรุงสภาพการทำงานและเงินเดือนของพยาบาลให้ดีขึ้น และยกฐานะวิชาชีพให้สูงขึ้น สำหรับลำดับที่ 3 สมาชิกได้เลือก การทำงานเพื่อช่วยให้การดูแลคนสุขภาพอนามัยแก่คนทั่วไปดียิ่งขึ้น²

¹รักษา คำบัญญัติเรื่อง "รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของพยาบาลไทย" กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2519.

²American Nurses Association "Nurses, Nursing, and the ANA," American Journal of Nursing 70(April, 1970): 813 .